N°. 149. 1845.

BREDASCHE COURANT.

STAAT- LETTERKUNDIG EN WETENSCHAPPELIJK

NIEUWS- BLAD.

Dingsdag 16 December.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 12den December.

De *Moniteur* deelt eene declaratie mede, in naam van Frankrijk en Engeland gedaan, ter uitvoering van art. 7 van de conventie van 29 Mei 1845, tot opheffing van den slavenhandel. Deze declaratie behelst, dat het fransche eskader vóór den 15den dezer maand gereed zal zijn, om deszelfs operatien op de kust van Afrika te beginnen, en dat op den 6den Maart 1846, drie maanden na den datum van deze declaratie, de mandaten, welke ten gevolge van de conventien van 1831 en 1833 aan de kruisers der beide natien zijn afgeleverd tot de onderlinge uitoefening van het regt van onderzoek, respectivelijk moeten zijn teruggegeven.

— De koninklijke ordonnantie waarbij het keizerlijk decreet van 1808, met betrekking tot de organisatie der universiteit, weder wordt in het leven geroepen, heeft de onderscheidene dagbladen der hoofdstad in beweging gebragt om hunne gevoelens deswege te uiten. Zonderling klinkt daarbij dat de bladen der verstgaande oppositie, zooals de *National* en *l'Esprit Public*, den maatregel toejuichen, en de bladen der tiers-partij, zooals de *Constitutionnel* en *le Siècle*, hem afkeuren. De ministeriele bladen bewaren het stilzwijgen, of men kan onwillekeurig hunne ontevredenheid opmerken; onder deze behoort het *Journal des Débats*, een van welks redacteuren, de heer *Saint-Marc-Girardin*, lid van den raad der Universiteit is.

— Den 11den dezer is de les van den geagregeerden hoogleeraar in de nieuwe geschiedenis aan de Sorbonne, de heer *Lenormant*, geweldadig gestoord geworden door een twintigtal jongelieden, die het bovenste gedeelte van het amphitheater bezet hadden, en toen de professor aan de geschiedenis der pausen begon, een hevig geschreeuw aanhieven van *weg met den Jezuit, weg met den doctrinair!* Dit gaf aanleiding tot een geweldig rumoer, daar de overige hoorders de rustverstoorders met geweld wilden verdrijven. De professor heeft zich door dat alles niet van zijn stuk laten brengen, en de les voortgezet.

— In al de kerken der hoofdstad is een berigt aangeplakt, dat, op het verzoek van de engelsche bisschoppen aan den Aartsbisschop van Parijs, er gedurende acht dagen openbare gebeden zullen worden gedaan voor den geheelen terugkeer van de engelsche natie tot het R. Katholijk apostolisch geloof.

— Uit Algiers zijn geen nadere tijdingen.

— De berigten uit Spanje zijn zonder belang. In Navarre zouden weder karlistische benden rondzwerven.

— Ter beurze waren genoteerd: 5 pCt. 117,55; 3 pCt. 81,10; Spanje 3 pCt. 38¹/₄; Rom. L. 100.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 11den December.

In het Gouvernement Tobolsk, in Siberie, heeft een verschrikkelijke boschbrand gewoed, waardoor 12 molens, 1 dorp, 1850 graanschuren, 14,000 hooibergen verteerd, en 25 menschen, 609 paarden en 815 runderen het leven hebben verloren; de brand had zich 10 mijlen in de breedte en 30 in de lengte uitgestrekt, was den 23sten September begonnen en had eenige dagen voortgeduurd.

— Te Berlijn vergaderde dezer dagen het Gustaaf-Adolf-Verein, ten getale van 300 leden. Uit de inzameling in 1844, was aan 56 behoeftige gemeenten ruim 24,000 thl. uitbetaald. Men verwacht dat er over 1845 wel 20,000 meer zou worden ontvangen. Het getal der leden alhier bedraagt 1,900.

— Den 6 dezer is de zitting der Beijersche Stenden door Z. M. den Koning geopend. De baron *von Rothenthan*, een Protestant, de eerste der candidaten voor het voorzitterschap dier vergadering, is door Z. M. als zoodanig gekozen.

— Volgens berigten uit Napels van den 29sten November, was de Koning den vorigen dag uit Palermo derwaarts teruggekeerd. Voor de ontvangst van den Keizer van Rusland, dien men in de eerste dagen van December verwachtte, werden steeds groote toebereidselen gemaakt. Omtreeks 30,000 man van verschillende wapenen waren in de omstreken van Napels bijeengetrokken, waarover tijdens de aanwezigheid des Keizers, eene wapenschouwing zou worden gehouden.

Uit Rome meldt men, dat den 24sten door den Paus een geheim consistorie in het vatikaan was belegd geworden, waarin hoofdzakelijk zou gehandeld zijn over de mogelijkheid om een middel te vinden, ten einde de tusschen den Heiligen Stoel en de Russische regering bestaande geschillen over kerkelijke aangelegenheden, te vereffenen, alsmede over het aan de Duitsche bisschoppen uit te vaardigen apostolieke schrijven betrekkelijk de bewegingen in de Katholijke Kerk in Duitschland.

ENGELAND.

LONDEN, den 12den December.

Ten gevolge van een nieuwen kabinetsraad, die Woensdag op Osbornehouse, een buitengoed der koningin op het eiland Wight, gehouden is geworden, hebben sir *Robert Peel* en de overige ministers hunne demissie gegeven, welke door de koningin is aangenomen geworden. De kwestie over de graanwetten, waarover de ministers reeds verscheidene beraadslagingen gehad hadden, is de oorzaak der ontbinding van het tegenwoordig tory-kabinet. De minister *Peel*, die gezegde wetten in den tegenwoordigen toestand wilde hebben afgeschaft, heeft zich daarover met den hertog *van Wellington* niet kunnen verstaan. Lord *John Russell*, dien men nog te Edinburg geloofde, is ijlings naar Londen gekomen en van daar op Osbornehouse bij de koningin ontboden, die hem volmagt gegeven heeft voor de zamenstelling van een nieuw kabinet. Bij zijne terugkomst te Londen, heeft hij, volgens den *Globe*, lord *Cottenham*, lord *Palmerston* en andere voorname leden der Whigpartij bezocht, waarmede hij lang in conferentie was geweest.

Te gelijkertijd is het parlement, dat tot den 16den December geprorogeerd was, op nieuw tot den 30sten December geprorogeerd geworden.

Waarschijnlijk zal nu een whig-ministerie tot stand komen, hetwelk de taak van de hervorming der graanwetten op zich zal moeten nemen. (Het Parijsche *Journal des Débats* - het berigt van de ontbinding van het engelsch ministerie was namelijk reeds Zaturdag te Parijs bekend - vermeent echter, dat noch een whig- noch een ultra-tory, met den hertog *van Wellington* aan het hoofd, zich voor het parlement zal kunnen staande houden, en dat men dus spoedig tot het ministerie *Peel* zal moeten terugkeeren).

De *Times* deelt de volgende nieuwe combinatie mede: eerste lord der tresorie, lord *Russell*; lord kanselier, lord *Cottenham*; minister van buitenlandsche zaken, lord *Palmerston*; van binnenlandsche zaken, lord *Morpeth*; van koloniën, lord *Grey*; kanselier van den exchequeur, de heer *Baring*; lord-luitenant van Ierland, de markies *van Normandy*; president van den raad, de markies *van Lansdowne*; gezant te Parijs, lord *Clarendon*.

— Luidens den *Morning-Post*, zou H. M. op nieuw in eenen gezegenden staat verkeeren, en Hoogstderzelver bevalling tegen de eerste helft van April aanstaande te gemoet gezien worden.

— Z. Keizerl. H. Grootvorst *Constantijn*, tweede zoon van den Keizer van Rusland, heeft eindelijk Zondag namiddag ll., met het Russische linieschip *de Ingermannland*, vergezeld van de oorlogskorvet *Vaarschafsky*, zijne reis van Plymouth naar de Middellandsche Zee kunnen vervolgen.

— Heden heeft men hier een der hoogste vloeden gehad die men heeft beleefd. De Theems is buiten zijne oevers getreden; beneden de Londonbrug zijn de kaden en huizen geinnundeerd; veel schade is er aan allerlei koopwaren aangerigt; ook hebben vele schepen in de rivier geleden.

— De beurs was heden zeer geschokt: de 3 pCt. gec. daalden tot $92^1/_8$ en zijn gebleven $94^3/_8$; Ned. $2^1/_2$ $59^1/_4$; 4 pCt. $92^3/_4$; Spanje $27^3/_4$.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 15den December.

In de zitting der Tweede Kamer van de Staten-Generaal van ll. Zaturdag, heeft de centrale afdeeling haar algemeen verslag uitgebragt over het ontwerp tot af- en overschrijving van gelden ten behoeve van eene uitlooziug in Staats Vlaanderen. De beraadslagingen daarover, alsmede over dat tot aanvulling der middelen over 1844, worden op morgen (dingsdag) bepaald.

De beraadslagingen worden geopend over het ontwerp van wet, strekkende tot verhooging van het subsidie voor het algemeen Burgerlijk Pensioenfonds, over den jare 1845.

De heer *van Heemstra* verzoekt eenige inlichtingen van den Minister en zal daarvan de door hem uit te brengen stem doen afhangen. Hij behoort tot die leden, die geene verpligting erkennen tot subsidiëring van het pensioenfonds. Maar dit voor het oogenblik daargelaten, acht hij de behandeling van de tegenwoordige voordragt ontijdig.

De heer *van Panhuis* vraagt almede eenige ophelderingen. Het bevreemdt hem, dat er thans *f* 75,000 meer wordt gevorderd dan er in het vorige jaar scheen noodig te zijn. De verhooging die thans wordt voorgedragen, beloopt *f* 250,000 zoo dat er in het geheel over het loopende jaar ten behoeve van het pensioenfonds wordt uitgetrokken *f* 370,000. Hij verlangt voorts eenige inlichtingen nopens de ontvangsten van het fonds en betrekkelijk het verschil tusschen de overgelegde berekeningen nopens hetzelve en de overgaven in de Staatsrekening.

De heer *van Dam van Isselt* geeft gaarne toe, dat men in de grootste mate moet afkeuren de geschiedenis en het gebeurde ten aanzien der pensioenen in het algemeen, en van die van het burgerlijk pensioenfonds in het bijzonder. Groote misbruiken, groote onregelmatigheden, hebben daarbij plaats gehad. Maar hij meent eene andere vraag aan de Kamer te moeten doen, namelijk deze: dat zij de oogen niet sluite voor het groot getal van hen, die bij de te nemen beslissing een zoo overwegend belang hebben. Hij bedoelt hier niet hen, die onverdiende of te hooge pensioenen trekken, maar hij heeft hen op het oog, die, gedurende het grootste deel van hun leven, den lande trouw en eerlijk hebben gediend, en wier toekomstig lot, ja geheel bestaan, op hunnen ouden dag, met vrouw en kinderen, van de stemming over deze voordragt afhangt, en dat beweegt hem de voordragt aan te nemen.

De heer *van Rijckevorsel* dringt aan op het bekomen van nog eenige inlichtingen van finantiëlen aard. Onder anderen, verlangt hij te weten, wat er van de *f* 2000 geworden is, die voor de pensioenen voor Luxemburg zijn uitgegeven?

De heer *Hoffmann* heeft groote bezwaren tegen het pensioenfonds, waarbij het hem toeschijnt dat veel verwarring bestaat. Intusschen erkent hij dat het een schrikkelijk denkbeeld is, om in dezen duren tijd, door eene afwijzende stemming, zoo velen tot den bedelstaf te brengen, en hij kan van zich niet verkrijgen om tot zoodanige uitkomst mede te werken. Hij zal het ontwerp derhalve goedkeuren, maar verklaart voor 't overige, dat hij nimmer zijne stem zal geven aan eenige subsidiëring van het algemeen burgerlijk pensioenfonds.

De heer *van Twist* herinnert aan de vroegere beloften des ministers, van een voorstel tot geheele regeling van het stuk der pensioenen aan te bieden; in deze zitting werd het tegenwoordig ontwerp tot tijdelijke voorziening in de behoeften ingediend; de algemeene wet bleef achterwege, tot op het dringend verlangen der Kamer het algemeen ontwerp eindelijk aangeboden was. Zich herinnerende dat op de Staatsbegrooting van 1846 en 1847, de uitgaven voor het pensioenfonds, slechts voor memorie zijn uitgetrokken, was hij bereid aan het tegenwoordig ontwerp zijne stem te geven.

De heer *van Rosenthal* zal insgelijks, uit hoofde van het oogenblik en de bijzondere omstandigheden, het ontwerp goedkeuren. Tot ondersteuning van hetgeen door vorige sprekers voor de aanneming is bijgebragt, kan strekken, dat van de 1641 personen, die gepensionneerd zijn, 1105 slechts een pensioen beneden de *f* 300 trekken, die alzoo grootendeels hun sober bestaan zouden verliezen.

Z. Exc. de Minister van Finantien vangt aan met te kennen te geven, dat, na al het gesprokene, zijne taak minder moeijelijk geworden is. Hij twijfelt er niet aan, dat de treffende woorden, die men gehoord heeft, in de harten der leden ingang zullen vinden. Intusschen acht hij het pligt, juist omdat het hier zoo vele personen geldt, wier lot van deze voordragt zou kunnen afhangen, al de gemaakte bedenkingen te wederleggen en gevraagde inlichtingen te geven. Al wat er vroeger nopens deze geheele zaak is voorgevallen, is aan zijne administratie geheel vreemd. Ontijdig is het voorstel niet, immers zeker niet voor de behoeftigen, die weldra de resultaten daarvan moeten ondervinden. Of kan het ontijdig genoemd worden, dat men in de maand December eene wet daarstelt, waarvan de uitgaven reeds in Januarij daaraanvolgende moeten geschieden.

Men heeft gevraagd, of het der Regering ernst is, de burgerlijke pensioenen *bij de wet* te regelen, en of de Regering zich bij voorraad verbinden wil, dat ontwerp te regelen overeenkomstig de wenschen van de meerderheid der Kamer. Z. Exc. stemt het ten volle toe, dat wanneer de Regering eene belofte doet, zij die ook moet nakomen; indien zij de ernstige wil niet gehad had, om de burgerlijke pensioenen bij de wet te regelen, dan zou zij het daartoe strekkende ontwerp niet hebben aangeboden. Geheel buitengewone omstandigheden hebben echter de aanbieding van dat ontwerp eenige vertraging doen ondervinden. Het is op bijzonder verzoek des Ministers, dat de Raad van State dat ontwerp spoedig heeft afgewerkt. Z. Exc. is dat collegie daarvoor dank verschuldigd. Daar dit nu nog verlangd is, verzekert Z. Exc. gaarne, dat de ernstige wil der Regering is, om het gewigtige onderwerp der pensioenen bij de wet te regelen. Verdere toezeggingen of verbindtenissen mag Z. Exc. niet geven of aangaan. Hij mag der Regering toch niet binden, dat zij zich onderwerpen zal aan de wenschen van de meerderheid der Kamer, die haar nog ten eenemale onbekend zijn.

Een uitstel van de behandeling en uitstel van de afdoening van het ontwerp is, voor zoo veel de wettelijke verpligtingen der Regering betreft, onmogelijk. Er kan toch geene uitgave uit de schatkist geschieden, indien dezelve niet bij de wet is ingewilligd en op dezelve steunt. Hij zal niet terugkomen op hetgeen gisteren bij eene andere gelegenheid, door hem deswege is gezegd. Ook zonder de wet, die verworpen is, zou hij kunnen komen tot hetzelfde resultaat, dat hij zich had voorgesteld, maar het zou dan kunnen gebeuren, wel wettig, maar langs eenen omweg.

De Minister geeft toe, dat in December 1844, toen dit vorige ontwerp nopens het pensioenfonds werd aangenomen, de juiste stand van zaken niet bekend was. Maar is dit te verwonderen? Het kan dikwerf op den 31 December van een jaar moeijelijk zijn, mede te deelen, welke de staat van een fonds over het ten einde loopend jaar is, maar des te meer is dit het geval, wanneer het voorstel twee à drie maanden vroeger reeds is aangeboden.

Z. Exc. geeft onderscheidene ophelderingen, die gevraagd zijn betrekkelijk de ingeleverde staten en berekeningen. Onder anderen zegt Z. Exc., dat er aan het pensioenfonds nog is toegevoegd een roeifonds waarvan de gelden aan de roeijers toebehooren. Hetzelve is een gedeponeerd fonds. Het pensioenfonds is daarvan de kassier. Die staat van zaken kan echter niet voortduren, en zal almede eene verandering dienen te ondergaan.

Wat het mandaat van *f* 2000 voor Luxemburg betreft, die som moet nog aan het fonds terugkomen bij de algemeene afrekening, die nog met het Groothertogdom Luxemburg moet plaats hebben.

Ten slotte geeft de Minister de hoop te kennen, dat de leden onbezwaard hunne toestemming aan dit ontwerp zullen kunnen geven.

De heeren *van Rijckevorsel* en *van Panhuys* komen nog nader op hun gevoelen terug, hetwelk door den Minister wordt beantwoord.

De beraadslagingen worden gesloten. Men gaat tot de stemming over. Het ontwerp wordt *aangenomen*, met eene meerderheid van van 52 tegen 2 stemmen. *Tegen* hebben gestemd de heeren *van Panhuys* en *Gouverneur*.

Daarna is zonder beraadslagingen met algemeene stemmen *aangenomen* het ontwerp van wet tot nadere vaststelling van hoofdstuk IX, A (*nationale schuld*) der staatsbegrootingen voor 1845.

De vergadering wordt vervolgens gescheiden.

— Uit de opgave van wege het ministerie van finantien aan de kamer ingezonden, betrekkelijk de vrijwillige leening en vrijwillige bijdragen, blijkt het volgende:

Overeenkomstig de vroeger gedane mededeelingen, hebben de inschrijvingen in de geldleening bedragen *f* 110,856,861.00 en de vrijwillige bijdrage *f* 1,843,221.00, hetgeen vertegenwoordigt een kapitaal in de geldleening van *f* 6,144,069.98, waarbij komt de deelneming van Z. M. koning *Willem Frederik* van 10 millioenen, te zamen *f* 127,000,930.98.

De zeven termijnen van storting, verschenen 15 April, 15 Julij

en 15 October 1844, 15 Januarij, 15 April, 15 Julij en 15 October 1845, maken te zamen uit het geheel beloop der inschrijvingen, in de leening à *f* 110,856,861 in de bijdrage à *f* 1,843,221.00, voorts de 10 millioenen van Z. M. koning *Willem Frederik*, maakt te zamen *f* 122,700,082.00.

Tot en met den 30 November is gestort geworden, met in begrip van het bedrag voor courtagie en vergoeding voor certificaten *f* 122,636,128.94.

Op 1 December was nog onaangezuiverd een getal van 2006 posten, ten gezamentlijke bedrage van *f* 63,953.06, waarvan 916 in de leening voor een bedrag van *f* 52,248.57 en 1090 in de bijdrage, voor een bedrag van *f* 11,704.49.

— De *Nieuwe Rotterdamsche Courant* meldt het volgende:

» Men verneemt, dat op bijzondere uitnoodiging en door de persoonlijke bemoeijingen van Z. K. H. Prins *Hendrik* der Nederlanden, zich hier ter stede een roei- en zeilgezelschap zal vormen, waarvan de oprigting en zamenstelling ten doel heeft, de nationale sympathie voor alles, wat tot het zeewezen betrekking heeft, te verhoogen en aan te moedigen.

» Uit de statuten van dit gezelschap zal blijken, dat, even als dit bij onze naburen geschiedt, wedstrijden zullen geopend worden tusschen Nederlandsche gebouwde vaartuigen onderling, en tusschen Nederlandsche en vreemde booten, terwijl aan de overwinnaars in dezelve premien zullen worden uitgereikt.

» Het is overbodig hierbij te voegen met welke gretigheid, men zou zelfs kunnen zeggen met welke geestdrift dit plan van den hoogen ontwerper hier is ontvangen en zal worden ten uitvoer gelegd, even als wij er aan twijfelen, dat iemand het nut hetwelk dit genootschap voor het vervolg hebben kan, niet ten volle zou inzien.

» Rotterdam is den vorstelijken ontwerper, die daardoor weder een schitterend blijk van zijne voorliefde voor alles wat betrekking heeft op den handel en de zeevaart, die twee bronnen van den bloei onzes lands en de plechtankers van deszelfs bestaan, heeft gegeven, voor het denkbeeld dank schuldig, en zal door spoedig hetzelve tot wezenlijkheid te brengen, toonen, dat ook binnen hetzelve de ware nationale geest tot bevordering van alles wat tot het zeewezen betrekking heeft, levendig is."

— Z. K. H. Prins *Hendrik* der Nederlanden is Zaturdag morgen van 's Hage naar Vlissingen vertrokken.

— Men verneemt, dat bij den Noordwesten storm en hoogen springvloed van ll. Donderdag nacht, welke dien van Februarij 1825 zeer nabij schijnt te zijn gekomen, niet alleen de zeeweringen en steenen dammen langs onze kust weder veel geleden hebben, en de *bank* achter de hoogheemraadsschuur, door het bezwijken van een' daardoor aangelegd wordende dwarsdijk, geheel vol geloopen is, maar dat ook de Slaperdijk van den, buiten den ring van Delfland gelegen polder, *het Nieuwland*, is doorgebroken, en het zeewater zich door het daarin geslagen gat eenen weg in gemelden polder gebaand hebbende, vele landerijen in dezelve heeft onder water gezet; een onheil waarvoor men sedert lang met reden beducht is geweest, en vooral na het in den nacht van den 21 October ll. genoegzaam geheel wegspoelen van de zeewering aldaar. Men is echter reeds druk bezig om door aankruijen van zand, en het aanbrengen van met steen beladen rijswerk, het in den dijk van het Nieuwland geslagen gat, provisioneel, zoo veel mogelijk, te digten, en de overige zwakke plaatsen der zeewering, in afwachting van meer krachtdadige maatregelen, te versterken.

Ook op andere plaatsen van ons Vaderland heeft de storm schade aangerigt. Te Amsterdam is door den zwaren vloed een stuk uit den Westerdokdijk geslagen, maar gelukkig is de dijk niet doorgebroken. Ook te Middelburg en Zierikzee liepen de kelders op kaaijen en andere plaatsen vol. In laatstgenoemde stad is een gedeelte van den noordewesthoek van den grooten toren afgestormd, zonder echter eenig ongeluk te veroorzaken. Onder Brouwershaven is de buitendijk van een' polder doorgebroken, waardoor deze onder water stond. De zeeweringen hebben over het algemeen, zoo men zegt, veel geleden.

— De *Leidsche Courant* behelst het volgende:

» Bij den storm, die in den nacht van den 10den op den 11den dezer heeft gewoed, is bij Zandvoort een fregat in 't gezigt van het strand ten anker gekomen, nadat het twee masten had gekapt, die onder Katwijk zijn aangespoeld. Er waren van de kust drie schepen in het gezigt geweest, van wier verder lot men onkundig was. Sedert Februarij 1825 had de zee zoo hoog niet gestaan; de duinen hebben veel door afslag geleden, en ook het nieuwgebouwde badhuis te Katwijk is eenigzins beschadigd geworden."

— In het *Amsterdamsche Handelsblad* leest men:

» De berigten van den Anna-Paulowna-polder zijn allergunstigst; de storm in den nacht van 11 op 12 dezer, was nog heviger en stond meer op den dijk dan die van October jl.; dezelve heeft echter geene noemenswaardige schade toegebragt, en zoowel de dijk als alle de overige werken des nieuwen polders hebben deze zware proef uitmuntend doorgestaan."

— Men schrijft uit Assen:

» Volgens stellige berigten, heden uit 's Hage ontvangen, kunnen wij aan onze lezers de hoogstbelangrijke tijding mededeelen, dat het ontwerp van het contract, houdende de voorwaarden, waarop de heeren *Bakkema en Comp.* hebben aangenomen de door hen verlangde concessie van spoorwegen en kanalen, te aanvaarden, bij besluit van Z. M. den Koning van den 9. dezer, N°. 10, is goedgekeurd.

» Gemelde spoorweg zal loopen van Zwolle (alwaar de onderhavige lijn aan den Overijsselschen spoorweg sluit) langs Hasselt, Zwartsluis, Meppel, Beilen, Assen naar Groningen, van waar een tak naar Delfzijl en een andere naar de nieuwe Schans zal worden getrokken. In de concessie is begrepen de kanalisatie der provincie Drenthe, waarvoor de benoodigde plans reeds grootendeels zijn opgemaakt, zullende met de uitvoering der werken waarschijnlijk eerlang begonnen worden.

» Om aan de arbeidende klasse reeds zoo spoedig mogelijk werk te verschaffen zal den 15. dezer, een aanvang gemaakt worden met de verdieping en verbreeding der Beilervaart."

— Werd dezer dagen de vleijende onderscheiding vermeld, welke mejufvrouw *Toussaint*, onze begaafde romanschrijfster, van wege den Koning van Zweden is te beurt gevallen, men verneemt thans, dat het dien Vorst behaagd heeft, ook eene gouden medaille met Hoogstdeszelfs beeldtenis en toepasselijk opschrift te vereeren aan den heer Mr. *E. G. Lagemans*, als vervaardiger van eene in het Hoogduitsch vertaalde Keurlezing, uit beroemde Hollandsche kanselredenen, in 1844 bij den boekhandelaar *P. H. Noordendorp* te 's Hage in het licht gegeven en buiten 's lands met veel belangstelling ontvangen.

Zie hier de wet betrekkelijk de inwisseling der muntspecien, zooals zij door de Tweede Kamer is aangenomen.

WIJ WILLEM II, ENZ.

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het noodzakelijk is, dat bij de wet aan Ons de bevoegdheid worde gegeven, om alle voor het vaststellen der wet van den 28sten September 1816 (*Staatsblad* n°. 50) vervaardigde zilveren muntspecien, buiten koers te stellen, en tevens, onder gepaste waarborgen, eene tijdelijke hulpmunt in te voeren,

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Art. 1. Op de daartoe door Ons vast te stellen tijdstippen en wijze, zullen alle vóór het vaststellen der wet van den 28sten September 1816 (*Staatsblad* n°. 50) vervaardigde zilveren muntspecien, daaronder begrepen die, welke krachtens artt. 12 en 17 derzelve wet nog in omloop zijn, hetzij in eens, hetzij achtereenvolgens, buiten koers gesteld worden, nadat tot derzelver inwisseling gelegenheid zal zijn gegeven.

Art. 2. Zoo lang niet al de voormelde muntspecien zijn ingetrokken, kunnen van Onzentwege, onder de in de volgende artikelen vastgestelde waarborgen en in den door Ons te bepalen vorm, worden uitgegeven muntbiljetten, niet kleiner dan van *een gulden*, tot zoodanig gezamenlijk bedrag als blijken zal noodig te zijn.

Art. 3. Geene zoodanige muntbilletten kunnen worden uitgegeven, dan tegen intrekking van een gelijk nominaal bedrag der in art. 1 bedoelde zilveren munt.

De uitgegevene muntbiljetten worden achtereenvolgens, doch uiterlijk met den laatsten December 1847, tegen gouden of zilveren munt ingetrokken.

Art. 4. Naar mate van de uitgifte der muntbiljetten, wordt vooraf bij de Nederlandsche bank overgebragt eene gelijke hoeveelheid nieuwe zilveren munt, of wel eene hoeveelheid der in art. 1 bedoelde munten, waarvan het nominaal bedrag gelijkstaat met dat der uit te geven biljetten, en bovendien tot aanvulling zooveel muntspecien of fijn zilver of goud in baren, als volgens de met de directie der Nederlandsche bank vast te stellen verhouding noodig gerekend wordt tot daarstelling van de nieuwe munt, welke door de muntbiljetten vertegenwoordigd wordt.

Op de muntbiljetten wordt door of van wege de directie der Nederlandsche bank het bewijs gesteld, dat aan de voormelde bepaling is voldaan.

Het verschil, hetwelk de werkelijke vermunting mogt opleveren, wordt, naar mate daarvan blijkt, onverwijld met de Nederlandsche bank geregeld en vereffend.

Art. 5. De alzoo bij de Nederlandsche bank overgebragte muntspecien of goud en zilver blijven aldaar berusten, of worden door

de directie van die bank aan 's Rijks Munt te *Utrecht* overgebragt, om tot de finering en vermunting gebruikt te worden.

Art. 6. Zoo lang niet al de muntbiljetten zijn ingetrokken of bij de Nederlandsche bank een bedrag aan nieuwe munten berustende is, voldoende tot intrekking van de nog in omloop zijnde muntbiljetten, kunnen er van 's Rijks Munt geene, voor rekening van den Staat uit de door de Nederlandsche bank aldaar overgebragte specien of goud en zilver voortgesproten muntspecien worden afgeleverd, dan aan de Nederlandsche bank.

Art. 7. Op het einde van iedere maand wordt door het hoofd van het departement van Finantien aan de Algemeene Rekenkamer opgave gedaan van het bedrag der uitgegeven en ingetrokken muntbiljetten.

De ingetrokken muntbiljetten worden aan de Algemeene Rekenkamer verantwoord, en ten overstaan van twee leden der Kamer vernietigd; zullende opvolgelijk van het bedrag der uitgifte en vernietiging dier biljetten aankondiging in de *Staats-Courant* worden gedaan.

Art. 8. De krachtens deze wet uit te geven muntbiljetten moeten, tot op het tijdstip voor hunne intrekking vast te stellen, door ieder als wettig betalingsmiddel, gelijkstaande met contante specie, worden aangenomen voor de sommen daarin uitgedrukt.

Hij die muntbiljetten nagemaakt, vervalscht of misdadig in omloop gebragt of ingevoerd zal hebben, wordt gestraft met *altijddurende* dwangarbeid, en bij verzachtende omstandigheden, met *tijdelijken* dwangarbeid, voor zooverre de straf in de provincie Limburg wordt uitgesproken, en in de overige provincien van het Rijk met de straffen welke den altijdurenden of tijdelijken dwangarbeid vervangen.

Art. 9. De muntbiljetten, welke binnen twee jaren na den tot derzelver intrekking vast te stellen termijn daartoe niet worden aangeboden, zijn verjaard.

Art. 10. Geene der nederlandsche muntspecien, naar de wet van 28 September 1816 (*Staatsblad* n°. 50) en volgende wetten geslagen, worden in 's Rijks schatkist aangenomen, wanneer dezelve eenigzins gealtereerd, en alzoo vervalscht, verminkt, besnoeid of uiterlijk geschonden mogten zijn, en zal niemand gehouden wezen dusdanige gealtereerde, vervalschte, verminkte, besnoeide of geschondene munten te ontvangen.

Wij behouden Ons voor, om de in dit artikel vermelde bepalingen, op de tijdstippen daartoe geschikt, ook tijdelijk te doen toepassen op sommige der daarvoor vatbare, in art. 1 der bedoelde, zilveren munten.

Art. 11. De nieuwe muntspecien of zoodanige der oude, waaromtrent van het voorbehoud, in de slotbepaling van het vorig artikel vervat, door Ons is gebruik gemaakt, in gealtereerden, vervalschten, verminkten, besnoeiden of geschonden toestand aan de landskantoren wordende aangeboden, kunnen aldaar aangehouden en na het afgeven van bewijs der aanhouding aan Raden en Generaalmeesteren van de Munt worden opgezonden, om, na onderzoek, of, en uitspraak dat dezelve zich werkelijk in zoodanigen toestand bevinden, te worden doorgesneden, en alzoo aan de aanbieders te worden teruggegeven.

Lasten en bevelen, enz.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van ll. Zaturdag was de fondsnotering: Ned. $2^1/_2$ pCt. $60^1/_4$; 3 pCt. $72^3/_4$; 4 pCt. $93^{11}/_{16}$; Amort.-Syndic. $3^1/_2$ pCt. 90; Handelm. $159^1/_4$; O. Ind. Leening 4 pCt. $94^1/_2$ Aand. Rijn Spoorw. $114^3/_4$; Spanje $23^{11}/_{16}$; dito Onbep. St. $23^1/_{16}$ Ardoin Coupons 24; Portug. 3 pCt. te Londen $39^3/_4$; Rusland 5 pCt. 106; dito 1828—29 105; 4 pCt. bij *Stiegl.* $90^7/_8$.

Advertentiën.

Te BREDA, bij BROESE & COMP, Boekdrukkers en Boekverkoopers